

اصول دآوری طرح های تحقیقاتی

فرایند داوری با هدف بررسی دقیق کارشناسان آن زمینه علمی و ارتقا استانداردهای مطالعه، قبل از انتشار مقاله انجام میشود

همیشه نیاز مبرم به داوران خوب برای کمک به تصمیم
گیری در مورد انجام یک پروژه وجود دارد و لذا
آگاهی از انجام داورى دقیق اهمیت زیادی دارد.

انگیزه برای تبدیل شدن به یک داور حرفه ای در طول زمان تکامل یافته است.

○ در گذشته عوامل ایجاد انگیزه برای داوران

- به رسمیت شناخته شدن،
- معروف شدن
- داشتن اعتبار

○ امروز اکثر داوران احساس میکنند که

- این یک خدمت به حرفه است و آنها یک مسئولیت در قبال کیفیت و سمت و سوی پژوهش در زمینه پزشکی و سلامت دارند

○ انجام دآوری (پروپوزال) بعنوان :

- یک هنر،
- یک امتیاز،
- یک مسئولیت
- خدمت

○ به این حرفه تلقی میشود.

○ انجام دآوری (پروپوزال) نیاز:

- به مهارت،
- تعهد
- صرف زمان دارد.

در حقیقت یک داور (reviewer) یک مشاور (Advisor) برای مؤلف است

داوران دو وظایف عمده دارند:

- ارزش کلی تحقیق

- قابل قبول

- پذیرش مشروط به اصلاحات لازم (Accept pending revision)

- بررسی مجدد پس از یک بازنگری کلی (Reconsider after major revision)

- Reject

- **ارایه انتقادات سازنده (Constructive criticism)**

ارائه گزارش داوری خود را برنامه ریزی کنید تا قبل از پایان مهلت تعیین شده، به سرانجام برسانید.

○ هدف داور همیشه ارائه یک گزارش داورى با رعایت نهایت انصاف و کیفیت استاندارد و بالا است

● انجام داورى دقیق مستلزم تمرکز کامل و برنامه ریزی دقیق است

● بررسی بدون پیش‌داورى و هر گونه قضاوت

● صرف وقت و زمان کافی برای انجام داورى

○ هنگام انجام داورى و نوشتن گزارش داورى عجله نکنید.

اعلام هرگونه تضاد منافع احتمالی

- هرگونه روابط با یک یا چند نفر از نویسندگان یا دانشگاه مربوطه،
- هرگونه فعالیتهای مالی مرتبط (کمک های مالی، پاداش، هزینه ها) که مستقیم یا غیرمستقیم میتواند یک منبع بالقوه تضاد منافع شود.
- هرگونه روابط دیگر و یا فعالیتهایی که میتواند یک منبع از تضاد منافع را تشکیل دهد

داوری دقیق باعث کمک به موارد زیر میگردد:

○ تضمین می کند که فرایند مطالعه با توجه به روش و متدولوژی صحیح و دقیق پژوهش های علمی انجام شده باشد.

○ تضمین می کند که مطالعات پایبند به قوانین اخلاقی پژوهش هستند (دارای تاییدیه از کمیته اخلاق)

○ داوران باید آگاه باشند که برخی از انواع مطالعات از اخذ تاییدیه کمیته اخلاق معاف هستند.

○ افزودن ارزش و اعتبار به مقالات منتج از پروپوزال تحقیقی، بدلیل تجزیه و تحلیل انتقادی و پیشنهادات ارائه شده توسط داوران.

○ تضمین می کند که هیچ خطایی در استناد از مطالعات گذشته وجود نداشته باشد.

در نقد خود حرفه ای باشید.

مدیریت سوگیریها

- واقعگرا بودن در رویکرد و تجزیه و تحلیل خود
- اجتناب از دیدگاههای شخصی
- ارزیابی همه نقاط قوت و همچنین نقاط ضعف
- هنگام شناسایی نقاط قوت و ضعف در پروپوزال، نظرات واضح و مختصر و انتقاد عینی ارائه دهید.

در نقد خود حرفه ای باشید

نوشتن یک گزارش علمی

○ گزارش علمی:

- فراهم نمودن بازخورد سازنده آموزشی مفید و ارزیابی نقادانه است.
- فراهم نمودن پیشنهادات سازنده تا جاییکه بتوان پژوهش را ارتقا دهد.
- اجتناب از اظهارات گیج کننده و یا تمرکز بر دیدگاههای شخصی است.
- اجتناب از نشان دادن اینکه داور از نویسندگان در این زمینه ماهرتر و با دانش بیشتری است.
- عاری از هرگونه انتقاد تند، اظهارات مخرب شخصی و یا نامناسب است.

در نقد خود حرفه ای باشید

نوشتن یک گزارش علمی

○ گزارش علمی:

- - نه تنها باید بیانگر دیدگاه های شخصی خود داور باشد بلکه توسط متون علمی نیز پشتیبانی شود .
- - داوران باید با پروپوزال تحت داوری طوری برخورد کنند که دوست دارند دیگران با پروپوزال آنها برخورد نمایند
- - پسندیده است که داوران تمام اظهارات خود را خطاب به پروپوزال داشته باشد و نه به شخص و شخصیت نویسندگان

اصل کلی همان است که " داوران باید به گونه‌ای داوری کنند که تمایل دارند مورد داوری قرار بگیرند "

«در این پروپوزال به خوبی به جزئیات پرداخته»

«جای توضیح بیشتری در باب اهمیت این موضوع وجود دارد»

استفاده از عباراتی چون " مؤلف موظف است یا بهتر است توجه بیشتری به جزئیات متدلوژی بنماید "

یا " مؤلف توضیح خوبی برای بیان اهمیت موضوع ندارد "

چندان شایسته نیست.

داوری به روش علمی و سیستماتیک

- عینی و حرفه ای باشید (Be objective and professional)
- مختصر اما واضح باشد (Be concise but clear)
- یک ایده خوب را تحسین کنید (Remember to praise a good proposal)
- وقت بگذارید (Take your time)

فرایند داوری

قبل از داوری

آیا من تخصص لازم برای داوری این موضوع و یا روش مطالعه را دارم؟
آیا من قادر به ارائه گزارش داوری خود در زمان مشخص شده هستم؟
آیا تضاد منافع وجود دارد که بر نظرات من بعنوان داور همتا تأثیر بگذارد؟

داوری

کلی

قصد مجریان از انجام این مطالعه چه بوده است؟
آیا این مطالعه تلاش دارد که به سوالات مهم و بدون پاسخ پیشین، پاسخ دهد؟
آیا مجریان قادر هستند که به سوالات پژوهش خود از طریق روش پژوهش حاضر پاسخ دهند؟
محقق اصلی (فرد یا اعضای مختلف یک تیم) چقدر برای انجام پروژه واجد شرایط است؟
فعالیت پیشنهادی تا چه حد مفاهیم خلاقانه و بدیع را پیشنهاد و بررسی می کند؟
فعالیت پیشنهادی چقدر خوب تصویر و سازماندهی شده است؟
آیا نتایج بالقوه پژوهش به تدوین و ساخت نظریه کمی می کند؟

اولین تاثیر قویترین تاثیر است؛ بنابراین عنوان باید خوب
سنجیده شده باشد و تا جایی که در محدوده آن می گنجد باید
نشانه ای دقیق و معین از آنچه که در پی خواهد آمد فراهم
نموده باشد.

“کلیفورد آلبوت“

مراحل نقد :

۱- عنوان

عنوان باید حتی الامکان گویای مسائل زیر باشد:

- ❖ موضوع
- ❖ روش مطالعه
- ❖ جمعیت مورد مطالعه
- ❖ زمان و مکان انجام مطالعه

- عنوان بایستی کوتاه ، رسا و فاقد کلمات زائد باشد
- کلمات عنوان تا حد امکان از يك زبان باشد
- کاملاً گویا بوده و بدون هرگونه ابهام باشد
- عنوان باید عاري از پیش داوري باشد
- عنوان باید دقیق باشد
- در طرح های توصیفی بیان زمان و مکان تحقیق ضرورت دارد
- محدود و خاص باشد

عنوان کوتاه ، رسا و فاقد کلمات زائد

❖ بررسی وضعیت ویتامین E سرم در زنان استفاده کننده از قرص های ضد بارداری خوراکی با دوز پایین و در زنان یائسه تحت درمان جایگزینی هورمون در بیماران مراجعه کننده به مرکز آموزشی درمانی فاطمیه- ۱۳۸۴

❖ مطالعه در بروسلا

❖ تاثیر سفالوسپورین ها بر باکتری ها

عنوان بسیار کوتاه: پوسیدگی دندان کودکان.

عنوان بسیار بلند: اثرات تغذیه نامناسب، فرهنگ مسواک نزدن، استفاده از نخ دندان و آموزش های نامناسب والدین بر پوسیدگی دندان های شیری کودکان مدارس ابتدایی!

عنوان استاندارد: عوامل فرهنگی و اجتماعی موثر بر پوسیدگی دندان کودکان.

کلمات عنوان تا حد امکان از يك زبان

❖ بررسی تأثیر *Foeniculum vulgare* بر دیسمنوره اولیه

❖ مدلی جدید برای گزارش صبحگاهی: ادغام EBM در morning report

کاملاً گویا بوده و بدون هرگونه ابهام

❖ بررسی بیماران MS مراجعه کننده به مرکز آموزشی - درمانی امام خمینی اهواز

Mitral Stenosis

Multiple Sclerosis

Metabolic Syndrome

❖ بررسی بی‌علاقگی پزشکان به حرفه پزشکی

بررسی عوامل موثر بر رضایت دانشجویان از اساتید

عوامل موثر؟؟؟

بررسی عوامل آموزشی موثر بر رضایت دانشجویان از اساتید

عنوان باید دقیق باشد

بررسی علل اسهال در کودکان زیر دو سال

بررسی شیوع کم‌خونی فقر آهن در زنان باردار مراجعه کننده به مراکز بهداشتی-درمانی اهواز.

اثر بخشی درمان دارویی بر بهبود کارکرد کلیه در بیماران شهر تهران در سال ۱۳۹۳

میزان شیوع بیماری دیابت در میان روستائیان شهر تهران در سال ۱۳۹۳

بیان زمان و مکان تحقیق

عنوان اول:

“نقش استفاده از مهارت زبان بدنی و حل مسأله در بهبود روابط اجتماعی”

عنوان دوم:

“عوامل موثر بر بهبود روابط اجتماعی”.

همانگونه که مشخص است موضوع اول به خوبی محدود شده است اما موضوع دوم عمومی است.

مراحل نقد :

۲- مقدمه

- آیا مقدمه، توجیه منطقی از مطالعه و یا هدف از پژوهش را شامل می شود؟ (بیانی از مشکل موجود)
- آیا اهداف مطالعه به وضوح شرح داده شده است؟
- آیا موضوع مورد مطالعه ارزش تحقیق را دارد؟
- آیا قبلاً انجام نشده است؟
- آیا مطالعه حاضر به دانش مفید و مورد استفاده چیزی می افزاید؟
- آیا دلایل و توجیه ضرورت مطالعه به روشنی بیان شده است (احتمالاً بیان الگوی مفهومی که در آن متغیرهای تحت بررسی را به هم ربط می دهد؟)
- ارتباط منطقی بین مساله و طرح پژوهشی وجود دارد؟
- این پژوهش چگونه با پژوهش های قبلی ارتباط پیدا کرده است؟

مراحل نقد :

۳- بررسی متون:

اولین سؤال این است که:
«پژوهش برای چه کسی مهم
است؟» به بیان دیگر :

❖ آیا پیشینه پژوهش یا پیشینه علمی به خوبی
مرور شده (یعنی پیشینه مربوط و لازم مرور شده یا
پراکندگی زیاد بوده و بر موضوع اصلی تمرکز نشده و به
روز است یا خیر؟)

❖ آیا بررسی متون، موضوعات نظری، روش
شناختی و تجربی را پوشش می دهد؟

❖ آیا بررسی متون به شکلی هست که طرح
حاضر را در بافت پژوهش علمی در حوزه
مطالعات مربوط جای دهد؟

مراحل نقد :

۴- روش سنجش و اندازه گیری :

- آیا اهداف اصلی به روشنی بیان و تعریف عملی شده اند؟
- آیا سوالات با فرضیه های پژوهش به روشنی تدوین شده اند؟
- آیا روش های اندازه گیری (چه کیفی و چه کمی) به طور مناسب اهداف مندرج در سوالات پژوهشی را به دست خواهند آورد؟
- چنانچه از مقیاسهای کمی استفاده شده است، آیا از ضریب اعتبار و روایی قابل قبول برخوردارند؟

مراحل نقد :

۵- طرح پژوهش

- ۱. آیا از روشهای معتبر و قابل اعتماد می شود؟
- ۲. آیا شیوه پژوهش به طور کامل و با جزئیات توصیف شده است تا خواننده به خوبی بتواند بفهمد که چه کاری انجام می شود و چنانچه لازم باشد بتوان بر اساس توصیفات حاضر مطالعه را تکرار کرد؟
- ۳. آیا طرح تدوین شده برای پژوهش، متناسب با سؤالات پژوهشی است؟
- ۴. آیا روشهای انتخاب شده توسط نویسندگان قادر به پاسخ به سؤالات تحقیق می باشد؟
- ۵. آیا روشهای مورد استفاده به وضوح شرح داده شده اند؟
- ۶. آیا با طرح حاضر می توان استنباطهای لازم را انجام داد؟
- ۷. آیا حجم و ترکیب آزمودنیها (گروه نمونه متناسب با سؤالات پژوهش و تحلیل داده هاست؟)
- ۸. آیا مطالعه از استانداردهای اخلاقی و حرفه ای پیروی می کند؟ (معیارهای کمیته اخلاق برای انجام مطالعات انسانی یا حیوانی).

نحوه ارائه بازخورد در مورد نوشتن آکادمیک

دوازده نکته برتر

- در تمام بازخوردهایی که می دهید صادق باشید.
- قسمتی را که درباره آن بازخورد می دهید، به دقت، به طور کامل بخوانید.
- در حین مطالعه، افکاری که به ذهنتان می رسد را یادداشت کنید:
 - جنبه هایی از کار که فکر می کنید خوب هستند.
 - جایی که فکر می کنید جایی برای پیشرفت وجود دارد.
 - هر چیزی که درست متوجه نشده اید
 - منابعی که ممکن است برای نویسنده مفید باشد.
- حتماً نکات مثبت کار نویسنده را تحسین کنید.
- در مورد هر مطلبی که با نوجه به شیوه نگارش متن متوجه می شوید، باز باشید.
- یک ارزیابی مستقیم از مطالبی که فکر می کنید در اینجا برای بهبود وجود دارد ارائه دهید.

نحوه ارائه بازخورد در مورد نوشتن آکادمیک

دوازده نکته برتر

- به نویسنده بگویید که به نظر شما چگونه می تواند کار خود را بهبود بخشد
- در صورت لزوم، منابعی را پیشنهاد کنید
- نگران نباشید اگر فقط می توانید تا حدودی به پژوهشگر، کمک ارائه دهید.
- احساسات نویسنده را بپذیرید.
- در کل مودب باشید،

گزارش داورى بايد در بر دارنده نکات زیر باشد:

- آیا نویسندگان سوال پژوهشی را مطرح کرده اند؟
- آیا نویسندگان سوال پژوهشی خود را به وضوح تعريف کرده اند؟
- آیا روش و طراحی پژوهش برای پاسخ به سوال پژوهش مناسب است؟
- آیا مسئله اخلاقی هست که نیاز به مطرح شدن داشته باشد؟

یک ارزیابی کلی از پروژه ارائه دهید (عالی، بسیار خوب، خوب،
منصفانه، ضعیف):

○
EXCELLENT ○

○ (14-16 points)

- بسیار شایسته و مستحق اولویت اصلی برای تامین مالی
- کمک برجسته به علم
- رویکرد به خوبی برای دستیابی به اهداف اعلام شده طراحی شده است،
- مزایای بالقوه به وضوح نشان داده شده است،
- بودجه مناسب و ضروری برای اجرای موفق پروژه است.

○
VERY GOOD ○
(11-13 points) ○

- پروپوزال هایی که هم به دلیل شایستگی ذاتی پروژه و هم به دلیل توانایی یا پتانسیل محقق، برتر تلقی می شوند.
- به طور منطقی می توان انتظار کمک مفیدی به علم داشت،
- همکاران واجد شرایط و دارای صلاحیت خوبی هستند،
- رویکرد با بهترین شیوه های فعلی سازگار است،
- و بودجه به اندازه کافی توجیه شده است.
- اما به وضوح با اولویت دوم

GOOD ○

○ (8-10 points)

- کیفیت به اندازه‌ای بالاست که نیاز به حمایت دارد، اما قطعاً با اولویت سوم.
- از فعالیت پیشنهادی چشم‌اندازی برای پیشرفت علمی وجود دارد،
- شرکت‌کنندگان احتمالاً واجد شرایط هستند اما برای پروژه بهترین نیستند،
- این رویکرد دارای کاستی‌هایی است اما می‌توان آن را بهبود بخشید،
-
- هنگامی که بودجه کمیاب است، چنین پیشنهادی به ندرت تامین می‌شود.

FAIR ○

(5-7 points) ○

- در شکل فعلی غیرقابل پشتیبانی،
- مشارکت علمی مشکوک است، هیچ مدرکی مبنی بر واجد شرایط بودن شرکت کنندگان وجود ندارد،
- رویکرد دارای نقص های جدی است،
- بودجه به خوبی توجیه نشده است.
- اگر پیشنهاد مجدداً با تغییرات عمده ارائه شود، ممکن است برای حمایت مورد بررسی قرار گیرد.

○

POOR ○

(2-4 points) ○

- هیچ مشارکت علمی ارزشمندی از این فعالیت امکان پذیر نیست،
- شرکت کنندگان قادر به تکمیل پروژه با موفقیت نیستند،
- رویکرد به طور جدی دارای نقص است.
- غیر قابل پشتیبانی،

**AFA Archival Research Grant
Proposal Evaluation Form**

Principal Investigator/Institution: _____

Secondary Investigators/Institutions: _____

Evaluator: _____ Signature: _____

Application Guidelines: Application meets all formatting, eligibility, and proposal guidelines. Yes No

Use of Human Subjects or Animals: Approval from the IRB or other appropriate review board. Yes No Not Applicable

Rating Criteria:	Low				High
Project Description: The proposal gives a clear and thorough description of the proposed research in a manner that can be understood by a diverse panel of reviewers. The proposal provides a clear sense of the researcher's expected outcome(s).	1	2	3	4	5
Comments:					
Contribution to the Field: The proposal clearly explains how the proposed research study will contribute to the body of knowledge relative to forensics. The proposed research will make a meaningful contribution to the field.	1	2	3	4	5
Comments:					
Funding: The proposal clearly explains what funding is needed to and how the funds will be used to support the proposed research. The proposal identifies other funding sources to be used in conjunction the Brockriede Grant.	1	2	3	4	5
Comments:					
Timetable: The proposal provides a detailed and realistic description of activities to be completed during the two-week research period at the archives at the University of Utah in Salt Lake City.	1	2	3	4	5
Comments:					

Total Score (out of 20 possible points): _____

Proposal Ranking Relative to Other Applications(1 being highest): _____

Reviewer _____

Endeavor! Project Proposal Evaluation Criteria

Student Name(s)	Title (short)	Reviewer

Discussion of each proposal: Rate items 1-10 on scale of 1-10 where 10=excellent/highest; 9-8=good/high; 7-6=average/adequate; 5-4=fair/lower; 3-2=poor/low; and 1- 0=missing/lacking/not fundable on this item

Evaluation category	Points (10)
1. Research Question and Significance: Does the proposal include the answer to “So what”? How well does the proposal show the significance of the project to the student, the discipline and/or practice, the University, the community, and beyond?	
2. Goals/Objectives: How well are the goals/objectives described? Are they reasonable for the scope of the project?	
3. Methodology or Procedures: How well does the proposal demonstrate that the project can be completed with the available resources and in the time specified (feasibility)? How clearly does the proposal describe a plan for development and implementation (e.g., development of creative design, or data collection and statistical analysis)? Is the research method clearly identified.	
4. Timeline: Is the timeline realistic in regard to the proposed methodology/procedures?	
5. The Investigator’s Qualifications: How relevant is the student applicant’s academic background to conduct the project? If not, how thorough is the justification? If the faculty person is also involved in the research project, how significant is the role of the student in the project? Is student participation appropriate and thoroughly justified?	
6. Evaluation/Dissemination: How well does the proposal describe a plan to evaluate the expected outcomes? Does it include a plan to disseminate the information gathered?	
7. References cited: Does the proposal include complete bibliographic information for all references cited using an appropriate style for the discipline?	
8. Budget Summary: How reasonable does the budget seem for both the effort and anticipated results described?	
9. Budget Narrative: How appropriate, accurate, and justified is the budget and use of resources?	
10. General Quality of Writing/Adherence to format: To what extent does the proposal narrative adhere to the format described in the guidelines? How accurate are the grammar and spelling? Is the proposal easy to understand?	

Guidelines to examiner for research proposal evaluation

In the research proposal the student is expected to present a clear description of the particular problem/research question or aspect in the research area in which he/she is interested in pursuing, and explain the proposed approach in studying the subject matter.

The following criteria serve as a guide in evaluating the proposal.

Rating Criterion	Weak	Acceptable	Good
Abstract	Abstract is lack of relevance or fails to offer appropriate details about the issue, context and proposed methods of the study	Abstract is relevant, offering appropriate details about the issue, context and proposed methods of the study	Abstract is informative, succinct, and offers sufficiently specific details about the issue, context and proposed methods of the study
Background and Motivation	Weak overview or irrelevant description of research topic. No motivation or mention of reason why research is to be undertaken	Adequate overview of the proposed research topic but without stating why it is to be undertaken	Comprehensive overview of the proposed research topic citing reasons and background knowledge to motivate research
Aims and Objectives	Poorly worded statement/s of the research questions/aims/objectives or unclear about what is/are to be achieved	Properly worded statement/s of the research questions/aims/objectives indicating a sufficient understanding of what is/are to be achieved	Clear and precise statement/s of the research questions/aims/objectives indicating a thorough understanding of what is/are to be achieved
Literature Review	Insufficient knowledge of related work or citing irrelevant literature on the research problem/question at hand	Familiar with and has cited most key literature on research problem/question at hand	A thorough review of the relevant related work with particular focus on the research problem/question at hand
Methods	Proposed method is inadequate to address research problem/research question	Proposed method is adequate to achieve objective/s of research with some justification of its suitability	Clear and thorough description of proposed method with justification on its suitability. Extra merit is given for detailed steps/procedures in the method
Preliminary evaluation & analysis	Poor evaluation of results/analysis	Demonstrate adequate evaluation of results/analysis	Well-documented evaluation of results/analysis indicating good progress. Extra merit is given to published results
Conclusions	Poor summary without highlighting issues raised in the proposal	Adequate summary highlighting most points in the proposal	Good summary highlighting all issues raised in the proposal
Planning	Inadequate or infeasible timeliness	Feasible timeliness showing the main stages/milestones of the research only	Feasible timeliness showing all the important stages/milestones
Language	Difficult to comprehend. Numerous grammatical errors	Correct grammar and easy to understand	Well-written English composition

داوران دو وظایف عمده دارند:

- کمک در جهت تصمیم‌گیری آگاهانه در مورد انجام یک پروژه

- ارائه انتقادات سازنده به مجریان که بایستی

- بااحترام،

- حسن نیت

- کاملاً حرفه‌ای

- در راستای کمک به ارتقا کیفی تحقیق انجام شود

گزارش داوری باید در بر دارنده نکات زیر باشد:

- آیا نویسندگان سوال پژوهشی را مطرح کرده اند؟
- آیا نویسندگان سوال پژوهشی خود را به وضوح تعریف کرده اند؟
- آیا روش و طراحی پژوهش برای پاسخ به سوال پژوهش مناسب است؟
- آیا مسئله اخلاقی هست که نیاز به مطرح شدن داشته باشد؟

با تشکر از توجه شما!

ارائه‌دهنده: ...

دکتر هوشمند